

**ДО
МЕГЛЕНА КУНЕВА
ЗАМЕСТНИК – МИНИСТЪР ПРЕДСЕДАТЕЛ
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО
Р БЪЛГАРИЯ**

КОПИЕ

**ВЕРА ЮРОВА
КОМИСАР ПО ПРАВОСЪДИЕТО, ПОТРЕБИТЕЛИТЕ И РАВЕНСТВОТО НА
ПОЛОВЕТЕ
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ**

**ТИБОР НАВРАЧИЧ
КОМИСАР ПО ОБРАЗОВАНИЕТО, КУЛТУРАТА, МЛАДЕЖТА И СПОРТА
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ**

ОТВОРЕНО ПИСМО

От представители на граждански организации и учители, работещи за подобряване на достъпа на младите хора до качествено образование

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КУНЕВА,

Категорично поддържаме реализирането на проект „Подкрепа на ромски ученици за успешно завършване на средно образование“ от Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, съфинансиран от Ромския образователен фонд Будапеща, Унгария, както и съдействието на МОН за реализацията му! Настояваме Министерството да разшири своите усилия за изпълнение на политиките за образователна интеграция, определени в Стратегията за образователна интеграция (одобрена от министъра на образованието през юни 2015 г.) и Националната стратегия за интеграция на ромите (одобрена с Решение на Народното събрание от 1 март 2012 г.)!

Инвестицията в подобряването на достъпа на ромските девойки и младежи до качествено средно образование е инвестиция в развитието на българското образование и българската икономика. Добре известен факт е, че България има четвъртия най-нисък коефициент на икономическа активност на младите хора до 30 години в ЕС и се нарежда на второ място в цяла Европа по дял на младите хора, които нито работят, нито учат, нито се обучават. Както сочи публикуваната преди два месеца прогноза на Световната банка за България през следващите тридесет години *„Младите и често нискоквалифицирани лица от ромски произход са все по-значим източник за попълване на пазара на труда. Ромите вече осигуряват от 9 до 19% от новите работници и техният дял вероятно ще се увеличи значително...”*¹ Първостепенна задача от

¹ <https://ec.europa.eu/epale/nb/node/25073>

национален интерес е младите роми да бъдат добре образовани и квалифицирани, което изисква рязко повишаване на процента на роми със средно образование.

По данни от последното преброяване на населението, по-малко от 10 % от ромите в България имат средно образование в сравнение с 35 % от българските турци и 78 % от етническите българи. Тази сериозна образователна диспропорция изисква целенасочени мерки за преодоляването ѝ. Прилагането на такива мерки не може да се разглежда като дискриминация по отношение на останалата част от учениците.

Цитираната статистика сочи, че в момента учениците с ромски етнически произход са в по-неблагоприятно положение в сравнение с другите деца; разполагат със сравнително много по-ограничени възможности. Поради това прилагането на специални – (такова е правното понятие, вкл. по ЗЗД, който цитираме) мерки е необходимост, която ще доведе до преодоляване на различието, до достигане на равен старт. Българският Закон за защита от дискриминация изрично определя (чл. 7, т. 14) , че прилагането на насърчителни мерки в полза на лица или групи лица в неравностойно положение на основата на признаците по чл. 4, ал. 1 с цел изравняване на възможностите им, доколкото и докато тези мерки са необходими, не представляват дискриминация. В това отношение българското законодателство точно и последователно транспонира изискванията на Директива 2000/43 на Съвета на Европейския съюз, както и двете конвенции, по които България е страна – Рамковата конвенция за защита на националните малцинства на Съвета на Европа и Конвенцията на ООН за борба срещу дискриминацията в образованието. Препоръки за насърчителни мерки в областта на образованието са част и от последния доклад на ЕК от 26 юни 2016 г.²

Понастоящем все повече ромски младежи и девойки се записват в средни училища. За съжаление много от тях отпадат или допускат голям брой неизвинени отсъствия и нисък успех, поради което не успяват да завършат дванадесети клас и да получат диплом за средно образование. Индикатор за това е фактът, че при групирането на училищата според риска от ранно напускане, извършено от МОН за нуждите на проект „Твоят час”, в група 1 (т.е. училища с най-висок риск) над половината (39 от общо 74) са средни училища с голям процент ромски ученици. Причините за това са свързани с ниския социален статус на семействата, необходимостта учениците да пътуват ежедневно до друго населено място, остатъци от патриархални практики, възпрепятстващи образованието на момичетата и др.

Много училища и учители, както и неправителствени организации, полагат сериозни усилия за преодоляването на посочените проблеми. Училища закупуват транспортни карти и учебници от своя ограничен делегиран бюджет. Над 360 ученика получават подкрепа от 15 организации и Тръста за социална алтернатива в рамките на програма „Равен шанс: достъп до средно образование”, като резултатите от учебната 2015/16 година сочат, че подкрепените ученици постигат успех на националното външно оценяване, който е по-висок от средния за страната. Необходимо е Министерство на образованието да подкрепи усилията на десетки средни училища и стотици учители за улесняване на достъпа на ромски младежи и девойки до средно образование.

² <http://www.nccedi.government.bg/page.php?category=73&id=2545>

Инвестицията на Ромския образователен фонд и в България чрез стартирането на проект „Подкрепа на ромски ученици за успешно завършване на средно образование“ заслужава цялата подкрепа както на гражданите, така и на администрацията. Същевременно подчертаваме, че тази инициатива следва да се постави в контекста на по-широк пакет от мерки, адресиращи конкретни потребности на ромските ученици за преминаване към средно образование, както и за успешното му завършване. За пореден път ще изтъкнем потребността да се възстанови консултативният процес към МОН по въпросите на образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, където този въпрос следва да бъде обстойно разгледан и подложен на нужното обсъждане.

**Списък на подкрепящи писмото до МОН
„Гражданският сектор в подкрепа на българското образование“**

1. Николай Кирилов – Експерт
2. Даниела Михайлова - „Инициатива за равни възможности”
3. Борислав Младенов – „Център за местни и регионални политики” – Козлево
4. Д-р Стефан Панайотов - „Здравето на ромите”
5. Калина Бозева – „Междуетническа инициатива за човешки права ”
6. Любомир Димитров - „Рома Лом”
7. Асен Карагъзов – МКРС – Пловдив
8. Румян Сечков – СЕГА
9. Ванюш Лазаров – ИК за развитие на Северизапада
10. Асен Найденов – ИК Бойчиновци
11. Николай Ангелов - Заместник Кмет на Община Бойчиновци
12. Николай Николов – „Център за развитие на стартегий за малцинствата” Варна
13. Стела Костова – Сливен
14. Демир Янев – Фондация – „Ромска Солидарност”
15. Сашо Ковачев – „Ларго” – Кюстендил
16. Лилия Макавеева – „ИНТЕГРО”
17. Асен Асенов – Общински съветник – Шумен
18. Юксел Яшаров – „Слънце за всеки”
19. Кирил Василев – „Инициативен комитет” – кв. „Факултета
20. Жеман Хасан – „Пртнърство в действие”
21. Проф. Ивайло Търнев – „Здравени проблеми на малцинствата”
22. Мирена Бочева – Майчин център „Алтернатива” – Бяла Слатина
23. Сениха Ахемд – „Севги” – Звет
24. Стоян Стоянов – „Нова Алтернатива”

25. Бистра Андреева – „Ромска инициатива”
26. Метин Шевкет - Читалище „Рома” – Вазово
27. Антоанета Кирилова - Майчин център „Добра майка, добри деца” – Сандански
28. Сашо Кръстев – „Център за регионално развитие рома”
29. Веселин Йосифов – „Амаре прала” – Кубрат
30. Мюзеем Али – „Хаятчи” - Нови Пазар
31. Милен Миланов – „Рома Верситас”
32. Анка Захаријева- Директор на ПГПТ- Лом
33. Даниела Борисова- заместник Директор ПГ" Найден Геров"- Лом
34. Виктория Владимирова- директор СОУ "Отец Паисий"- Лом
35. Георги Георгиев- Заместник Директор ПГХЗ"Димитър Менделеев"_ Лом
36. Красимир Горанов- Директор на СУ" Димитър Маринов-Лом
37. Цанка Георгиева - Директор на ПГТ" Владимир Петков Минчев"- Село Владимирово
38. Петър Цветанов – „Национална мрежа на здравните медиатори”
39. Анифе Хасан – „Национална мрежа на здравните медиатори”
40. Деян Колев, Председател на Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе”
41. Сашо Ковачев, председател на Сдружение „Л.А.Р.Г.О.” – Кюстендил
42. Албена Костадинова, председател на Социална фондация „Индирома – 97” – Куклен
43. Ганчо Илиев, председател на СНЦ „Свят без граници” – Стара Загора
44. Серги Каракашев, председател на Ромска фондация „Искра” – Шумен
45. Радостин Манов, председател на Сдружение „Разнообразни и равни” – София
46. Зюмбюла Маринова, председател на СНЦ „Заедно за по-добро бъдеще” – Средец
47. Мириям Ботева, здравен медиатор в община Средец
48. Асен Колев, председател на Център „Инфорома” – Асеновград
49. Фаня Гадуларова, председател на Сдружение „Ромите на село” – Розино
50. Перхан Карамукова, председател на Женско дружество „Надежда - 2003” – Пловдив
51. Радослав Христов, председател на Сдружение "Избор за утре"-гр.Ботевград
52. Митко Доков, председател на Фондация "Областен ромски съюз" гр. Бургас
53. Мюзеем Али, председател на Женско ромско сдружение „Хаячи” – Нови Пазар
54. Радостина Чапразова, изпълнителен директор на Младежка фондация „Арете”
55. Красимир Кънев, председател на Български Хелзински Комитет
56. Евгения Пеева – Кирова, изпълнителен директор на Фондация „Заедно в час”
57. Милка Джиджова, председател на Националният ученически екопарламент
58. София Минова, председател на ОУН – Болярво

59. Евелина Васкова, директор на Дом на техниката - Враца
60. Невена Маджарова, председател на Клуб на нестопанските организации – Търговище
61. Георги Апостолов, директор на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“
62. Теодора Колева, изпълнителен директор на Фондация за социална промяна и включване
63. Цвета Брестничка, председател на Асоциация „Родители“
64. Димитър Костов, директор на ОУ „Св. Климент Охридски“ – с. Тишевица, община Враца
65. Димитринка Георгиева, директор на СУ „Любен Каравелов“ – Варна
66. Теменужка Христова, директор на ОУ „Антон Страшимиров“ – с. Бохот, общ. Плевен
67. Стойна Делчева, директор на ОУ „Хр. Ботев“ – с. Дълго поле, общ. Калояново, обл. Пловдив
68. Галина Бобадалиева, директор на ОУ "Пенчо П. Славейков", с. Марково, община Каспичан, област Шумен
69. Величка Чурчулиева, директор на ОУ"Отец Паисий" с. Искра, общ. Първомай, обл. Пловдив
70. Шенгюл Раимова, директор на ОУ"Васил Левски",с. Хитово,община Добричка
71. Марияна Митева, директор на СУ "Васил Левски"- гр. Вълчи дол
72. Красимира Благоева, директор на ОУ"Васил Левски"с.Караджово
73. Иванка Иванова, директор на ОУ "Свети Паисий Хилендарски", с. Хаджидимитрово
74. Димитринка Вълва Георгиева, СУ "Любен Каравелов" , гр. Варна
75. Милена Михайлова, ОУ "Цанко Церковски", с. Средище, област Силистра
76. инж.Теодора Сулева, Професионална гимназия по лека промишленост, екология и химични технологии, гр. Ямбол
77. Цветан Николов Борисов ,ОУ "Христо Ботев" с. Златия
78. Златан Вълчев-директор на ОУ"Отец Паисий"с.Добротица
79. Красимира Стоянова Димитрова, ОУ"Генерал Карцов“, с.Христо Даново
80. Евгени Ангелов,НУ "Христо Смирненски", гр. Бяла Слатина
81. Ива Христова, ОУ"Цанко Дюстабанов"-Габрово
82. Деян Димитров, ОУ с. Видраре
83. Павлина Филева, ОУ "Христо Ботев", с. Каспичан
84. Емилия Стефанова, ОУ "Христо Ботев", с. Зелена морава
85. Катя Кръстева, ОУ "Христо Ботев", с. Гълъбник
86. Георги Богданов, изпълнителен директор на Национална мрежа за децата
87. Стела Костова, Ромска академия за култура и образование /РАКО/